

FLYGVAPNET I TOTALFÖRSVARET

I Ufl nr 7 - 9 (s 135-137) redogjordes ingående för flygvapnets förhoppningar och anslagsbehov inför nästa års riksdag. I korthet kan läget karaktäriseras sålunda.

Flygvapnet har i dag, trots att numerären ännu icke uppnått vad statsmakterna för några år sedan ansåg behövt, ett gott internationellt anseende. Man får kanske antaga att detta yttrar sig icke blott i lovord i utlandspressen utan även i form av respekt hos en presumtiv angripare.

Anseende och respekt är flyktig vara. Sakkunniga bedömare har inte svårt att upptäcka blottor. I en modern krigsmakt överhuvudtaget har den tekniska utrustningen och eldkraften ett avgörande inflytande. Den tekniska utvecklingen rider emellertid fort, särskilt fort vid flygvapnet. Ett flygvapen som inte följer med utvecklingen förlorar snart - och detta med rätta - sitt anseende och den respekt det bör åtnjuta för att fylla sin plats i försvaret. Ett jaktplan t ex, som inte kan flyga ikapp eller stiga ikapp sina mål, hejdar ingen angripare.

Med de anslag som beviljades av 1953 års riksdag och med de framtidsplaner för materielersättningen, som då diskuterades, skulle flygvapnet under andra hälften av 1950-talet raskt gå sin undergång till mötes. Såsom många gånger framhållits här måste flygvapnet ovillkorligen ständigt förnyas med hjälp av "rullande" 7-årsplaner, som räknar icke blott med dagens priser utan även, såvitt det går att bedöma, med morgondagens utveckling. Om icke 1954 års riksdag beslutar i huvudsak i enlighet med flygvapnets anslagsäskanden, dvs en avsevärd ökning av långtidsplanen och beställningsbemyndiganden därtill, nalkas mycket snart den tid då man hellre bör använda pengarna på färre enheter och följaktligen måste företa indragningar av flygförband. Det finns lyckligtvis grundad anledning att anta, att ingen ansvarig person eller myndighet i vårt land vill föreslå något sådant. Att avsevärt försvaga den främsta, rörliga maktfaktorn i vårt försvar - i atombombens tidevarv det enda motmedlet mot bombkriget - strider alltför uppenbart mot den allmänna tendensen ute i världen. Hur man på andra håll ser på denna fråga omtalas på s 190 och 193.

Det är ytterligare två svagheter i flygvapnets uppbyggnad, som statsmakterna måste råda bot för.

Moderna flygplan kräver moderna flygfält. Hittills har takten i flygfältens utbyggnad varit alldeles för låg för att motsvara utbildningssäkerheten i fred och operationerna i krig. I jämförelse med grannländernas "infrastruktur"-program är de för vårt land begärda anslagen blygsamma.

I ett nutida luftförsvar ingår luftbevakning och elektroniska hjälpmedel för stridsledning som en omistlig del. Ju snabbare och högre fienden flyger, desto större krav på ledningens hjälpmedel. Ledningsapparaten är alldeles för komplicerad för att kunna fungera i krig om icke de viktigaste delarna kunnat övas dagligen i fred. Det vore inkonsekvent att bevilja stora anslag till modern materiel utan att samtidigt medge den rätt obetydligt utökade personalorganisation som flygvapnet begärt att få i fred för luftbevakning och stridsledning.

I diskussionen över flygvapnets livsfråga har egentligen inga argument anförts mot det berättigade i anslagskraven. Svårigheten inträffar emellertid, om de måste

FLYGVAPNET I TOTALFÖRSVARET...

tillgodoses på bekostnad av andra delar i försvaret. Från visst håll har då anförts att en minskning av försvarets planlagda omfattning inom andra försvarsgrenar, företagen i syfte att förebygga en minskning av flygvapnet, skulle utan vidare medföra en försvagning av det totala försvaret. En sådan uppfattning torde få svårt att göra sig sakligt gällande vid den ingående utredning som blir nödvändig, därest en ytterligare nedpressning av de totala utgifterna under de anmälda behoven skulle visa sig nödvändig.

Det viktigaste är icke vilken ordningsföljd vårt flygvapen håller i förhållande till andra i världen ¹⁾. Viktigare är att det motsvarar vad som behövs för att försvara Sverige. Något bistånd från annat håll därvidlag är icke att räkna med, varken med flyg eller andra stridskrafter. Räknar man med samma mått som på andra håll är vårt flygvapen underdimensionerat i förhållande till andra försvarsgrenar. En minskning under den nuvarande styrkan skulle ytterligare försämra balansen och försvaga det totala försvaret.

1) Fjärde platsen intas f ö av kommunist-Kina och icke av Sverige som det felaktigt brukar uppges.
